

ISPOVEST DRAGANA BJELOGRLIĆA:

Većiti buntovnik srpske kinematografije govori kako je, kao uzoran dečak mangupskog imidža, postao uspešan producent, otkriva zašto se druži sa kriminalcima i zbog čega prezire političare:

SRBIJA *se tetura* IZMEĐU ČEMERA I BEZNAĐA

Država nam liči
NA BOLESNIKA koji,
operisan od karcinoma,
izlazi IZ SOK SOBE



Nekadašnji zlatni dečko jugoslovenske kinematografije, trenutno najuspešniji srpski filmski producent Dragan Bjelogrić ima 41 godinu, 39 snimljenih filmova, mnoštvo TV serija i 12 pozorišnih predstava iza sebe. Preko svojih uloga, od nezaboravnog Sirogojna, pa Bobe iz Boljeg života, koga smo voleli 80-tih, vremenom je, od simpatičnog mladića mangupskog osmeha, kroz uloge u Crnom bombarderu, Lepim selima i Ranama, u „turbulentnim“ 90-tim, prolazio fazu glumačkog, ličnog i poslovnog sazrevanja. Na kraju 2004, kao vlasnik producentske kuće Kobra film, ima puno razloga da bude zadovoljan svojom biografijom. Ne i karijerom, kaže.

- Ne volim reč karijera. Tek ću ja da radim!

Mada priznaje da retko daje intervju, Bjelogrić tvrdi da se u ispovesti za NT „ogoleo do srži“. Otkriva kako je, sasvim slučajno, umesto da bude građevinski inženjer, postao glumac. I kako je, družeći se sa najvećim beogradskim kriminalcima, uspeo da ne pređe tanku granicu koja vodi u kriminal - da se „druži, ali ne da posluje s njima“. Kroz svojevrsnu hroniku „odras-tanja“, Bjela prepričava svoje najlepše uspomene iz 80-tih, žestoke poslovne bitke sa „ajkulama“ tokom 90-tih i velika životna i politička razočaranja 2000. godine. Ocrta i svoj glumački profil, od uloge Sirogojna do najpopularnijeg srpskog glumca sredinom 90-tih. Tvrdi da mu je, među političarima, lično mnogo bliži bio Đinđić nego ovi današnji - „spori, opreznii, neaktivni“. Podseća da je svojevremeno sa generalom Ratkom Mladićem proveo noć u bazi u Han Pijesku, koju je EUFOR otkrio i zatvorio baš pred Novu godinu. Pa da se aktivno družio i sa sada pokojnim generalom policije Radovanom Stojičićem Badžom, kao i da mu je, iako radikal, mnogo bliži Aleksandar Vučić nego stalna meta njegovih žestokih kritika - Gorica Mojović.

Dočekuje nas u Bagdad kafeu, u centru Beograda, neprestano telefonirajući. Umesto poslova, dogovora kafanska druženja. Poznat je po tome što oko sebe okuplja kolege, novinare i najlepše beogradske devojke. Na slučajan pomen Dragana Nikolića, glumačkog barda, zove ga i podseća na tradicionalno okupljanje glumaca 30. decembra u svom kaficu.

- Živim veoma intenzivno, i dan i noć. Produkcija me je malo naterala u kancelariju, ali u poslednjih godinu dana sam pobeo i od toga. Pošto mi supruga drži Bagdad kafe, vratio sam se svojoj staroj ljubavi - kafani. Po ceo dan i celu noć znam da provedem po kafanama. Ne, nisam kao Laza Ristovski, ne bijem se kad popijem. Meni je najvažnija ta razmena energije s dragim ljudima, volim druženje i svoje prijatelje. Naravno, po mom izgledu ispred kamere vidi se da živim intenzivno. Za mene kao glumca vrlo je važan svež izgled, ali ne uspevam da ga sačuvam. Poslednje dve godine uveo sam sebi obavezno bavljenje sportom. Prevažadno zbog zdravlja, ali i zbog zdrave pameti.

● **Bilo je dosta povike na vašu najvažniju grupu Radovanje. Mediji su se pi-**

tali ko plaća vaše izlete po Evropi, a posebno se velika prašina podigla za vreme Olimpijade u Atini.

- Naša štampa je postala veoma žuta. Postale su moderne te diskvalifikacije u novinama. Vlada ona negativna, tabloidna varijanta. U Hrvatskoj, na primer, novinari dobro vladaju tabloidnim novinarstvom, pa postoji i afirmativna žuta žurnalistika.

Kod nas je ostao običaj iz Miloševićevog vremena, kad su novinari uglavnom napadali njega i njegove tajkune. To je zadržano i danas. Svakako malo iskoči, automatski je žrtva tih, nazovi novinara. Takozvana elita stalno je na udaru diskvalifikacija i prosečan čitalac srpskih novina ima predstavu o nazovi eliti kao o devijantnoj grupaciji. Svi su oni prljavi, pokvareni, odvratni, drogiraju se... Prosečan građanin se tako teši: „Živim u novinama, ali i oni su budale“.

● **Ipak, šta je Radovanje?**

- To Radovanje bilo je veoma pozitivno. Jedna divna akcija koja ništa, ni dinara, nije koštala ovu državu. Zamislite da Beograd organizuje veliki sportski događaj, i onda dođu ljudi iz Albanije, o kojoj svi imamo predrasude. Pojavi se ekipa od 20-tak ljudi, mladih, lepih, uspešnih, koji igraju, pevaju, zezaju se po trgovima. Pa, oko nas su se svake večeri odigravale najbolje žurke u Atini! Hrvatski rukometaši s nama su proslavili zlatnu medalju. Nisu imali s

kim. Mi smo bili toliko dobra ekipa da su sami došli kod nas, stavili medalje na sto i pevali srpske pesme.

● **Koliko uopšte stižete da pratite medije?**

- Uglavnom čitam samo nedeljne novine. Pratim i cenim NT. Dnevne samo prelistam. Smara me sve to. Zamišljam prosečnog Srbina koji ujutru ustaje, ide na posao i kupuje novine u kojima ogromnim slovima piše: „Užas! Skandal! Pljačka!“ Kad se pročita tekst, vidi se da baš nije sve tako kao u naslovu, ali stvorena je opšta atmosfera crnila, apatije...

● **Proteklu godinu većina ljudi u Srbiji pamtiće po mnogim lošim događajima. Koliko je Vas ova naša situacija inspirisala da radite, odnosno da ne radite?**

- Protekla godina bila je jedna od najneinspirativnijih. Doista sam radio u turbulentnim 90-tim, tim crnim, kontroverznim 90-tim. Pravio sam provokativne filmove, provokativne predstave, ulazio preko svojih projekata u dijalog sa stvarnošću, sa politikom... A onda je došla 2000. godina. Probudila se vera, nada, pojavila se svetlost na kraju tunela. Ipak, imao sam malo više iskustva, znao sam da sve to neće ići kako mi zamišljamo, ali da će, po nekoj prirodnoj zakonitosti, doći bolje vreme. Iako sam žestok kritičar svega što se sada dešava, moram da priznam da je zaista i došlo bolje vreme.

● **I kako Vam izgleda?**

- Srbija je u 2004. godini izgledala kao bolesnik koji se oporavlja od teške bolesti, od kancera. Taj bolesnik izašao je iz šok sobe, vratio se u život, počeo da radi, ali ne samo da su mu noge atrofirale, nego ima i stalnu, tešku prehladu. Karcinom je otklonjen, nestao je strah od smrti, ali bolesnik se nije vratio u život. Srbija zaista preživljava teške udarce. Inače, veoma volim Srbiju, srpski narod. Ne priznajem da smo

Borac protiv globalnog makijavelizma

● **Otvoreno se angažujete politički, uglavnom kritikujući vlast. Da li ćete se možda okušati i konkretno, kao političar?**

- Ne, nikad. Da ne morališem mnogo, pobedom globalizma i američke opcije u svetu moral je sveden na pravilo da vrediš onoliko koliko imaš para. Godine 1914, jedna Austro-Ugarska Srbiji objavljuje rat, onda se vojske sprema, pa ratuju, i poraženi priznaje poraz. U svetu je odavno pobedio makijavelizam. Kupuje se moral čitave države. Sve se kupuje. Ono što ne može da se kupi, bombarduje se. Mislim da se, u primitivnim sredinama kao što je Srbija, još zadržao neki oblik moralnosti. Ali, i tu se sve više javljaju devijantni oblici.

nacija sa urođenom manom. Mi smo, kao ovi moji likovi, kontroverzan narod. Sa mnogo dobrih i loših osobina, sa mnogo krajnosti. Od silnih udaraca nismo još stigli da stanemo, da se artikuliramo, da vidimo gde smo. Eto, pošto sam često na prostoru bivše SFRJ, prepoznao sam veoma izgrađenu svest o sebi kod Slovenaca. Kao mali narod, oni stalno moraju da brinu o sebi. Svesni su koliko su mali, paze da ih neko ne proguta. Da ih ne progutaju Austrovgari, Srbi, Hrvati, a sad se čuvaju od EU. Srbi, međutim, još nisu svesni koliko su mali. Ponašali smo se kao da smo Rusi, Amerikanci - kosmički veliki narod. Ta kontradiktornost nas je koštala.

● **Skupo?**

- Da, toliko da je trenutno Srbija još u nekoj fazi mrtvila. Blagi čemer! Meni to ne prija, ja sam za to da se naprave dva koraka, pa makar jedan bio i pogrešan, ali da se kreće napred, da se nešto radi, da se greške rešavaju u hod. Za mene je oličenje pokreta, akcije, bio Zoran Đinđić. Mom temperamentu odgovaralo je to što je radio. Ne bavim se politikom, ali kao životni stil to mi je bilo blisko. Možda nam sada zaista treba opreznost, mudrost, da stanemo na loptu. I da nam državna politika bude takva.

● **Čini se da Vam je, maltene, hobi da kritikujete političare na vlasti. Vaše žaoke često idu ka beogradskom sekretaru za kulturu Gorici Mojović, ministrima. Da li je to deo poslovne strategije ili Vaš lični bunt?**

- Ma, kakve strategije! Jednostavno, ne libim se da ih kritikujem kad zasluže. Bunt koji danas osećam jeste bunt protiv kvazi pozivanja na demokratske tekovine. Od ljudi koji bi stvarno trebalo da budu perjanice demokratije, a najmanje u tom smeru

Kako sam proveo noć sa Ratkom Mladićem u bazi u Han Pijesku

- Ne priznajem da su Srbi nacija sa urođenom manom. MI SMO, KAO OVI MOJI LIKOVI, KONTROVERZAN NAROD. Sa mnogo dobrih i loših osobina, sa mnogo krajnosti

- ZA MENE JE OLIČENJE POLITIČKOG POKRETA, AKCIJE, BIO ZORAN ĐINĐIĆ. Mom temperamentu odgovaralo je to što je on radio. Kao životni stil, to mi je bilo blisko



delaju. Vrlo sam razočaran. Pokušavam da razumem politiku opreznosti, ali...

● **Veoma ste žestoki u tim kritikama?**

- Sećam se da sam baš u NT žestoko kritikovao tadašnjeg ministra kulture Branislava Lečića. Nije to bilo ništa lično, ali očekivao sam da će se makar u kulturi zaobići taj tranzicioni princip da se sve prodaje, da sve ide na tržište. U redu, i glumci moraju na tržište, svi smo na tržištu, ali ne može da se prodaje srpska kultura, ne mogu da se prodaju manastiri ili, pak, naša sjajna kinematografija. Politička scena u Srbiji inače je groteskna. Politička scena Srbije sasvim je sjebana, vraćaju se političke opcije za koje sam mislio da su sahranjene. Evo, ovo sa priznavanjem četnika. Naravno da nisam protiv toga, ali sve se to nekako trapavo radi. U 2004. godini imali smo mnogo važnije, veće probleme, a onda je to izgurano u prvi plan. U Zagrebu na to reaguju u stilu: „Aha, četnička Srbija, evo ih, pokazuju pravo lice“. U redu, partizani su pobedili i prema četnicima je učinjena nepravda, ali ta generacija odumire. Pitanje je da li nam je to politički prioritet. Najtragičnije u Srbiji jeste to što nije došlo do prave smene generacija. Ne bih voleo da ovo zvuči kao jeres, ali iako se ne slažem sa politikom radikala, pre bih se generacijski razumeo sa Aleksandrom Vučićem nego sa Goricom Mojović, koja pripada demokratskoj opciji, koju ja inače podržavam.

● **Ipak, nije Vas glas da ste politički prilagodljivi - da od političara na vlasti uspevate da izvučete ono što Vam treba.**

- To mi se pripisuje zbog filma Rane. Tada sam dobio pomoć od države i sasvim je razobličio u tom filmu. Policijski generali i političari bežali su glavom bez obzira sa premijere kad su shvatili o čemu film govori. Napravio sam skandal. Toliko o mojoj političkoj prilagodljivosti. Zašto uvek ja padam u oči? Niko sad ne pominje Dejana Mijača, koji je postavio predstavu Valjevska bolnica - pravo oličjenje sistema vrednosti koje je predstavljao bivši režim. A na otvaranju JDP, u novim okolnostima, predstavu Rodoljupci počeo je otkopavanjem masovnih grobnica. Zar to ne govori dovoljno o nečijoj prilagodljivosti...

● **Kao producent, srećete se sa zamkama koje nosi bavljenje biznisom. S druge strane, ne krijete da ste se družili, pa i da se danas družite, sa kriminalcima.**

- To je pitanje mog karaktera. Uvek mi je bilo zanimljivo da sedim s ljudima iz podzemlja. I oni su zanimljivi. Međutim, nikad nisam prešao granicu. Nikad nisam radio poslove. I nikad sedenje s njima nije prevazilazilo kafansko druženje. Kao što mi je, svojevremeno, bilo zanimljivo da provedem noć sa Ratkom Mladićem u njegovoj bazi u Han Pijesku, da sedim sa sada pokojnim generalom Radovanom Stojičićem Badžom. To su ljudi s kojima sam intenzivno živio, pokušavao da nađem sebe.

● **Kako ste odrastali?**

- Odrastao sam u centru grada, u Beogradskoj ulici. Iako sam imao dosta drugova iz detinjstva koji su se bavili nekim radovima, nikad nisam zagazio u kriminal. Bio sam odličan đak,

dobar matemati-



čar, ali voleo sam ulicu. Voleo sam da se družim s tim momcima sa ulice, iako sam bio iz fine porodice. I teško sam sebi mogao da dozvolim tu vrstu kuraži da se potučem, da napravim svašta. Ali, divio sam im se, priznajem.

● **Ipak, na filmu ste uglavnom igrali dovtljivog mangupa, igoovskog game-na, koji osmehom i leporečivošću rešava sve nevolje. Da li ste i privatno takvi?**

- Nikad nisam igrao klasičnog negativca. Uglavnom su to kontroverzni likovi. Čak ni čika-Kure iz Rana nije takav. Čitava moja biografija, od prve uloge, Sirogojna, upravo je takva. On nije bio klasičan pozitivac, omiljen, dobri dečak, partizan, već jedan problematičan tip, mangup. Kontroverzan. Tokom cele biografije igram takve likove. To je sigurno interaktivno - uloge određuju. Ako je Boško Buha bio primeran, pravi partizan, Sirogojno je takođe bio veliki heroj, ali ipak problematičan. Ne mogu da budem siguran koliko su uloge koje sam dobijao opredeljivale moj životni put, a koliko sam se svojim stilom, samom ličnošću, nametao za takve uloge. Igrao sam, na primer, klasičnog pozitivca u Lepim selima. Ispravnog, strogog, pravednog, antičkog heroja, ali ipak su najprepoznatljivije uloge ti mangupi. I ovaj italijanski film, koji sam radio 2004, sniman je u maniru, tradiciji soc-realističke estetike, u tom crno-belom ključu - ili si dobar, ili loš. Mislim da sam poentirao na ulozu negativca, udahnuo mu dušu, pokušao da ga opravdam, odbranim koliko je bilo moguće. Ne očekujem neki poseban razvoj svoje karijere u Italiji, ali to je uloga koja je došla u pravo vreme, u doba nekog mog novog sazrevanja.

● **Izgleda da idete iz projekta u projekt. Radite brzo?**

- U 2004. godini nisam nešto značajno radio, ali sam ipak dosta snimao. Uradio

sam u Bosni igranu seriju Crna hronika, koja se prikazuje i kod nas. To je bio veliki posao, serija ima oko 100 epizoda. Da budem iskren, ne gledam je uopšte, jer mislim da nije ispala onako kako je moglo. Bila mi je zanimljiva jer je koncipirana tako da se prikazuje na celom eks-YU prostoru. Kao producent, od filma Mali svet ništa nisam producirao. Ono što je stvarno važno, to je moja uloga u filmu Fojba ili Srce na dnu bunara - italijanska produkcija, RAI 1, režiser Alberto Negrini. Igraju najveći italijanski glumci, a moja uloga je treća u filmu. Tema: 1945. i etničko čišćenje Italijana iz Istre, o kojoj se nije pričalo punih 50 godina. Mislim da je postojao dogovor na najvišem nivou, dil između Tita i najvažnijih svetskih lidera, da se Italijani, većinski živalj u Istri, isele. Igram negativca, slovenačkog Ratka Mladića! Komandanta slovenačkih partizana koji nemilosrdno sproviđi etničko čišćenje. Jeste to uloga klasičnog negativca, ali reditelj mi je priznao da sam uspeo da „odbranim“ taj lik, da ga odigram kompleksnije, predstavim kao ljudsko biće.

● **A kako Vama to izgleda?**

- Kad sam gledao utakmicu Lacio - Partizan u Rimu, svratio sam do studija i u fazi postprodukcije odgledao 10-15 minuta filma. Zaista izgleda impresivno. Biće to spektakl na nivou naših davnih ratnih filmova, iz vremena kad je ovo bila ozbiljna država. Koliko je to za Italijane značajan film, govori i podatak da će 9. januara biti projekcija za predsednika Italije, premijera Berlusconi i ceo Senat, a sutradan

Gaga Nikolić i Laza Ristovski ljudski i glumački uzori

● **Često ističete da je na Vašu karijeru znatno uticao Dragan Nikolić.**

- Kad me pitaju ko mi je glumački uzor, idol, Gaga Nikolić je tu neizbežan. Mnogi od nas je, kao ličnost, oduvek imponovao. Kao čovek sa Crvenog krsta, koji nosi šarm starog Beograda. Uz njega sam se ljudski razvijao. Nismo mnogo radili zajedno, ali smo se puno družili. Uz njega moram da pomenem i Lazu Ristovskog, koji mi je otvorio vidike u glumi, u hrabrosti na sceni. Nažalost, nisam puno igrao u pozorištu, ali na filmu su mi njegovi saveti mnogo značili.

ga RAI 1 pušta u udarnom terminu...

● **Vi odoste, preko Italije, u evropske integracije. Šta Srbija mora da učini da bi izašla iz mrtvila i čemera o kojima govorite?**

- Hitno mora da se napravi naša strategija, i to u okviru ovog prostora - Balkana. Šta su naše pozitivne osobine? Beograd je najveća vrednost. Mora da bude prestonica eks-jugoslovenskih prostora, ma kako se zvali ubuduće. Pored infrastrukturnog opremanja Beograda, pre svega, naš glavni izvozni adut jeste kultura. Film, jer tu smo najjači. Od kako ja pamtim, 2004. godina je najgora u istoriji naše kinematografije. Snimljen je samo jedan film na 35-milimetarskoj traci - Anđeli 2. To više ne sme da se desi...

● **A dalje?**

- Ako je Srbiji stalo da ubuduće na Balkanu ima bliske veze sa velikim korpusom svog naroda, zašto ništa nije učinila za Republiku Srpsku? Ne politički, da ratuje, da pali. Da li je Srbija kupila bar jednu firmu od strateškog značaja u RS? Zašto nije osnovan fond i kupljen Mobtel RS, ili otvoren treći operater? Zašto nije uloženo u neku pivaru, banku, nešto što je zdravo? Vreme ratovanja je, nadam se, prošlo. Teritorije se osvajaju ekonomski, saradnjom, kulturom. I da priznam: ja jesam nacionalista. Ali, nisam šovinista.

● **Verujete u obnove tih veza?**

- Povezanost Beograda i Sarajeva je ogromna. Veoma smo bliski po mentalitetu. Uz sve rane, osećaju privrženost nama. U poslednje vreme puno radim u Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni. Ukupirao sam šta oni vole kod nas - spontanost, neartikulisanost, duh, spremnost da se stalno zabavljamo. Da smo pametni, pa da to upakujemo u proizvod koji ćemo im prodati... Prepoznao sam tu strategiju kod Željka Mitrovića. On im, kroz Pink BiH, to prodaje. Znam koliko se tamo gleda Pink. Ljudi u Sarajevu tako uspevaju da saznaju šta se dešava u Beogradu. Pitaju me. Doduše, Pink prodaje i mnoge stvari koje nemaju pravu vrednost.

● **Ali i „next“ sokove?**

- Da, to je prava stvar, srpski proizvod. Hoćemo li izgubiti Kosovo ili ne, to ne zavisi od nas. Ali, ovo zavisi. Uvek sam probijao ta eks-YU tržišta. Lepa sela bila su najgledaniji film godine u Sloveniji. Rane su bile najgledanije i u Bosni i u Hrvatskoj. Prvi sam glumac koji je igrao u Bosni, u Mlečnom putu, sad sam radio s Đurrom - Kajmak i marmeladu. Ali, nastupao sam kao Srbin!

● **Kako ste probijali blokade?**

- Prvi put sam otišao u Sarajevo na filmski festival, sa Srđanom Dragojevićem i mojim kumom Milkom, a bilo je to posle Lepih sela. Njih baš i nisu prepoznali, ali mene jesu. U pauzi smo ušli u foaje, kad

Osma sednica u beogradskim pozorištima

● **Poznat je Vaš otvoreni sukob sa Goricom Mojović, gradskim sekretarom za kulturu. U jednoj televizijskoj emisiji nazvali ste je čak i Gorica Gajević...**

- Već sam izjavio da se duh 5. oktobra najmanje osećio u srpskoj kulturi i fudbalu. U beogradskim pozorišti-

ma duže od 20 godina nije se desila nikakva suštinska promena. Zbog toga se pre može govoriti o „duhu Osme sednice“, koja u beogradskim pozorištima još traje. Regionalnim evropskim metropolama vladaju privatna pozorišta, otvoreni teatri, kabarei, a najmodernije beogradsko

pozorište je Zvezdara teatar, onovano pre više od 20 godina!

● **I zašto je tu bitan položaj gradskog sekretara za kulturu?**

- Poražavajuće je i da položaj gradskog sekretara za kulturu nosi naslednu moć koja je kulturnoj eliti Beogra-

da mnogo važnija nego želja da se prekine dugogodišnje tapkanje u mraku srpskog teatra. Nemam nikakav lični interes u svemu ovome, jer godinama radim nezavisne projekte, ali mlade umetnike želim da podržim u osećanju nemoći, nepravde i ugroženosti.

KAKO SAM, PLIVAJUĆI SA AJKULAMA, IPAK USPEO

odjednom - tajac. Imbecilna situacija, svi gledaju u nas, prilazi konobar - naručujem pivo, iako ga nikad ne pijem, tek da bih nešto naručio. Vlada napeta atmosfera. Prilazi mi neki tamošnji novinar. Ustajem da porazgovaramo, i u tom trenutku neko me s leđa hvata za rame: „Znaš li ti ko sam ja? Jovo Divjak, ja sam branio ovaj grad od vas“. Drsko mu uzvratim: „Od mene ga nisi branio!“ On na to odreaguje nadmoćno, kao - ja se nešto izvlačim, plašim. Kažem mu da me pusti da završim rečenicu: „Da si ga od mene branio, nikad ga ne bi odbranio!“ Ponovo šok, tajac u foajeu. Međutim, iako zatečen, Divjak je ukapirao da sam mu pokazao zube. I valjda sam ga tako kupio. Otišli smo posle na piće, a ta moja rečenica još se prepričava po Sarajevu.

● Ispašće na kraju da ste jugo-nostalgicar?

- Inače volim različitosti. Nedavno sam u jednom intervjuu u Hrvatskoj to ispričao. Žao mi je stare Jugoslavije, jer su me privlačile razlike. Živeo sam u državi koja je imala Sloveniju, Ljubljanu, evropski grad, i Sarajevo, orijentalnu sredinu. Rekao sam i da je možda bilo više onih kojima su razlike smetale, a oni su, sigurno, bili jači. Inače, najpre sam odbijao tog hrvatskog novinara. Mrzelo me je da idem u Zagreb. Ali, imali smo premijeru filma Mali svet, i eto, našao se povod. Kao, vole me u Hrvatskoj. I stvarno, jedan sam od prvih Srba koji je imao tako zapažen intervju na njihovoj televiziji. Objasnio mi je da sam jedan od retkih Srba koji dolazi u Zagreb bez obavezne rečenice: „Ko nas, bre, zavadi?“ Pitao me je šta mi se sviđa u Hrvatskoj. Naveo sam njihova vina, stvarno imaju dobra vina, i glumce - Radeta Šerbedžiju, Peru Kvrđića... Novinar se samo nasmejavao, ukapirao je šta radim. Potvrdio je da su to zaista najveći hrvatski glumci, ali - da su Srbi!

● Bjelogrići su iz Hercegovine, to često ističete. Otkud u Beogradu?

- Moji su iz sela Lipnik, kod Gacka. To Gacko ima 3.000 stanovnika, ali je dalo najviše akademski obrazovanih ljudi po glavi stanovnika u bivšoj SFRJ. Moj pradedo Vule Bjelogrić bio je solunac, borio se, kao Hercegovac - za Srbiju. Od kralja Aleksandra je, za ratne zasluge, dobio zemlju u Bačkoj i ostavio je mom dedi Milanu, svom najstarijem sinu. I Milan se, s nepunih 20 godina, preselio tamo, u selo Orahovo kod Bačke Topole. Tu su rođeni moj otac i stričevi. Zatim je moj otac, kao mladi komunista, posle Drugog svetskog rata podizao zadrugu po Vojvodini, i u selu Baranda upoznao svoju majku. Rođen sam dok je otvarao zadrugu u Opovu. Volim što mi u ličnoj karti ne piše da sam Beograđanin, mada smo došli u Beogradsku ulicu kada sam imao samo godinu dana. Volim da se zna da smo svi negde seljaci. Moje poreklo je seljačko. Dakle, ja sam seljak! Moj čukundeda Mrdak, u Lipniku, živeo je sa dve žene. Ta privrženost ženama ostala nam je genetski. U njegovu kuću svake godine vodim svoju decu i pokušavam da ih „naučim“ odakle su. Video sam da je i u svetu bitno poreklo - ko ti je otac, deda, da li im je obraz čist...

● I kako ste dospeli do filma?

- Uglavnom, odraštao sam u jednoj časnoj, patrijarhalnoj

- Bosanskom generalu Divjaku sam odbrusio:

„DA SAM JA NAPADA O SARAJEVO, NIKAD GA NE BISTE ODBRANILI!“

- Hrvatima sam pohvalio najbolje zagrebačke glumce - Radeta Šerbedžiju i Peru Kvrđića. SRBE!

porodici, a postao sam glumac bez ikakve želje da to budem. Desilo se slučajno. Za film Boško Buha audicija je organizovana po celoj bivšoj Jugoslaviji. Ekipe filmadžija je negde 1977. došla do pozorišta Dadov, odmah pored moje osnovne škole. Mi „osmaci“ igrali smo fudbal u dvorištu. Pozvao nas je momak koga sam znao - sećam se, zvali su ga Čkami. Ulazimo onako oznojeni i jedan čovek u sali odmah mene pita kako se zovem i da li bih želeo da budem glumac. Bio je to Branko Lustig, trenutno jedan od najmoćnijih holivudskih producenta, tada pomoćnik reditelja Branka Bauera.

● Niste se svim srcem bacili na glumu?

- Mada je dalje sve išlo ka tome da postanem pravi glumac, najpre sam upisao građevinu. Rastao sam u porodici koja nije bila umetnički nastrojena. Nije se ozbiljno gledalo na moju glumu. Ekonomija, pravo, prirodne nauke, to je bilo nešto. Baš u to vreme otac mi je bio teško bolestan. Na bolesničkoj postelji, pred samu smrt - imao

sam tada 18 godina - valjda je osećao da je kraj i želeo je da me malo uputi: pitao me je šta ću da upišem i pohvalio me kad sam mu saopštio da idem na građevinu: „Pametno, ovu glumu guraj sa strane, nije to profesija za ozbiljne ljude.“ Međutim, čim sam upisao fakultet shvatio sam da me građevina ne interesuje. Posle godinu dana prešao sam na glumačku akademiju.

● Bili ste zadovoljni?

- U Beogradu se tada, 80-tih, živelo rastećano, opuštano. Žurke, kafiči, izlasci. Do 1990. u staroj Jugoslaviji najbolje se živelo. I meni je to najbolji period u životu. Tada sam bio tinejdžer, glumac, sve mi se nekako otvaralo.

● Kako ste ušli u producentske vode?

- Prvi moj producentski posao bila je predstava Moja draga. Ideja nam je bila da napravimo tržišnu predstavu. I, naravno, ljudi koji plitko razmišljaju, a takvih je mnogo u mom poslu, odmah su reagovali: „Bjela i Koja napravili težu“. U stvari, mi smo tada napravili predstavu od koje smo, po izvođenju, zarađivali 500 do 1.000 DM. Branka Katić i Dubravka Mijatović dobijale su po 200 DM. A glumačka plata bila je pet maraka! Odigrali smo je 120 puta za manje od tri meseca, nekad i po dva puta u toku večeri. Demonstrirali smo surovi profesionalizam, užasnu posvećenost. Posle toga, Nikola Kojo više nikad nije zaigrao u pozorištu, a ja sam samo još jednom. Nisam hteo da radim za pet DM. Inače, zna se da smo imali problem s tadašnjom upravnicom Beogradskog dramskog. Izašli smo na ulicu i odigrali besplatnu predstavu na kamionskoj prikolici - pred 3.000 ljudi. To je buntovništvo koje u meni postoji i danas, mada je sada drugačije vreme.

● Kako je, posle debitantskog pro-

ducentskog posla na ovoj predstavi, nastala firma Kobra film?

- Predstava Moja draga bila nam je dragoceno iskustvo. Koja i ja bili smo u punoj snazi, lideri te generacije, popularni glumci. Imali smo zajedničkog prijatelja - Srđana Dragojevića. On je hteo da radi nešto o Srbiji 90-tih, nešto što je tek bilo na tragu filma Mi nismo anđeli. Te 1993. s filmom Crni bombardier boravio sam na festivalu u Los Anđelesu i ostao u SAD tri meseca. Kad sam se vratio, otkrio sam Dragojeviću da je za Amerikance, za svet, glavna tema rat u Bosni i da takav film mi moramo prvi da snimimo. Sad on to, pošto ne voli da odaje priznanje drugima, retko spominje. Odmah je reagovao, pomenuo Vanju Bulića, pa smo otišli kod njega i dogovorili se da nam napiše scenario. Koja i ja nismo verovali da imamo snage da produciramo taj film. Hteli smo da ga osmislimo i damo nekom ozbiljnom producentu. Tada u Srbiji, osim Ljubuše Samardžića, nije bilo ozbiljnih producenta. Osnovali smo Kobra film - pozvao sam svog brata Gorana, Milka Josipova, menadžera Moje drage. Ostalo je istorija...

● Po Beogradu kruži fama o Kobri filmu kao firmi Dragana Bjelogrića, koji ima dosta važnih kontakata i veza, zna da animira ljude, ali da je, u stvari, motorna snaga kuće Vaš brat Goran...

- On nije umetnik. Za razliku od mene, krajnje je savestan, ozbiljan, poslovan, precizan. I naravno, sve radimo zajedno. Sreća je da smo braća. Mnogo toga se zaista nepravedno pripisivalo meni. Taj porodični biznis deo je mediteranske kulture. To mi se sviđelo kod Italijana, Grka, na jugu Francuske. Sjavno se dopunjujemo.

● I dobro plivate?

- Teško je plivati među ajkulama. Produkcija je veoma rizičan posao. Snimili smo četiri veoma uspešna filma, a s poslednja dva smo jedva isplivali. Čini mi se da sve manje imam tu vrstu energije i da ću sve manje ulaziti u rizike. Imam dvoje dece, pa moram da kažem da smo, za poslednja dva filma, moj brat i ja založili svoje stanove. Šta bi bilo da film, iako dobar, nije prošao kod publike? Imao sam možda i sreće što sam sa svakim svojim filmom prešao cifru od 200.000 gledalaca. Onda se neke pare i vrata. A zamislite da sam, kao što je to slučaj u poslednje vreme, imao samo 20.000 gledalaca.

● Dražite do brige o porodici?

- Srećnim me čine porodica, deca, ali i druženje sa prijateljima. I, naravno, projekti koji uspevaju. Ulazim u godine kad mi je kuća, ognjište, veoma važno, a s druge strane i ludovanje s prijateljima. Znam da me smatraju uspešnim čovekom. Isterao sam svoje vizije i ideje. Možda je malo pretenciozno, ali mislim da sam bio hrabar i uporan. A onda uz to dolazi i sreća. Imao sam muda kad je trebalo. Žao mi je što nisam imao snage da izguram još nekoliko svojih fiks ideja, ali nisam nezadovoljan. Tek ću da guram.

Oliver Nikolić

Trezvena proslava, pa pravac - Amerika

Beogradski glumci imaju dugogodišnju tradiciju proslave Nove godine. Dođuše, proslavljaju je dan ranije. Posle uobičajenog podnevnog koktela u marketingu RTS, u Hilandarskoj, 30. decembra glumačka svita, predvođena bardom Draganom Nikolićem, prelazi u obližnju Srpsku kafanu, gde, uz samo njima svojstven način zabave, čašicu,

muziku i urnebesne skake, dočekuju zoru. Pona je, kažu, u sledećem: pošto su 31. decembra čitav dan mamurni, za najludu noć, koju po pravilu svi dočekuju pijani, barem glumci ostaju trezni.

Da li zbog čestih promena u RTS ili zbog svog, već uveliko prepoznatljivog, preduzimačkog duha, ove proslave 30. decembra već dve

godine organizuje Dragan Bjelogrić u Bagdad kafetu, za koji ponosno kaže da ga drži njegova supruga.

- Dolaze mi ruski Cigani i puno, puno prijatelja i kolega. Onda ću Novu godinu lepo da dočekam s decom, da se presvučem u Deda Mrza i da ih zabavljam. Ujutru, 1. januara, idemo porodično u SAD, na 15-dnevni odmor.